

วารสารข่าว

ปีที่ 28 ฉบับที่ 259 เดือนพฤศจิกายน 2564

ชลประทาน

www.rid.go.th

กรมชลประทาน

@Kromchon

@PR_RID

โครงการพื้นน้ำ

แบบชุมชนมีส่วนร่วมในทุกหน่วยงานบ้างระก้า

Best of the Best พลัสมทุกัที่ปะระชาชนมีส่วร่วม

บรรณาธิการบอกกล่าว

วารสารข่าวชลประทานฉบับเดือนพฤศจิกายน 2564 ขอแนะนำภาพรวมที่น่ายินดีถึงความเป็นเดือนแห่งการผ่อนคลายจากวิกฤตการณ์ในหลายๆ ด้านทั้งในด้านของสภาพภูมิอากาศก็พบว่าปริมาณฝนตกลงน้อยลง และในหลายพื้นที่แทนที่ด้วยลมหนาวที่มาเยือน โดยเฉพาะประชาชนที่ได้สัมผัสความหนาวเย็นก่อนคนอื่นบนดอยสูง ส่วนในด้านภาพรวมสถานการณ์ COVID-19 มีแนวโน้มที่ดีขึ้นพบจำนวนผู้ติดเชื้อลดลงอย่างต่อเนื่อง ภาพรวมของการท่องเที่ยวเริ่มที่จะคึกคัก ซึ่งก็จะส่งผลดีไปถึงพี่น้องเกษตรกรในด้านการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรได้มากขึ้น

สำหรับเรื่องสถานการณ์น้ำ ซึ่งในปี 2564 มีปริมาณน้ำฝนมาก จนทำให้เกิดอุทกภัยในหลายพื้นที่ กรมชลประทานในฐานะเป็นหน่วยงานที่แก้ปัญหาด้านน้ำอย่างครบวงจร โดยตลอดหลายเดือนที่ผ่านมา นายประพิศ จันทร์มา อธิบดีกรมชลประทาน และผู้บริหารกรมชลประทานทุกท่าน ต่างเป็นห่วงพี่น้องประชาชนที่ประสบปัญหาอุทกภัย ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ระดมสรรพกำลังเครื่องจักรเครื่องมือ เพื่อเร่งแก้ไขบรรเทาความเดือดร้อนจากน้ำท่วมตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนให้มากที่สุด จนกระทั่งระดับน้ำในหลายพื้นที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่วนสถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและขนาดใหญ่ พบว่ามีน้ำมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ด้านอ่างเก็บน้ำ

ขนาดเล็กในหลายอ่างเก็บน้ำปริมาณน้ำเก็บกักก็พร้อมสมบูรณ์เกือบ 100 เปอร์เซ็นต์ เพื่อรองรับการส่งน้ำในฤดูแล้ง ที่จะมาถึงในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้าให้สมบูรณ์ด้วยข้าวในนาปลาในหนอง พืชพันธุ์ธัญญาหารบริบูรณ์ พลิกแล้งให้เป็นอยู่รอดในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้าได้อย่างแน่นอน

ในด้านการเฝ้าระวัง อธิบดีกรมชลประทานได้กำชับให้เจ้าหน้าที่ติดตามสภาพอากาศและสถานการณ์น้ำท่าอย่างใกล้ชิด เสมือนเป็นการตั้งการ์ดป้องกันของกรมชลประทานให้สูงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้พี่น้องประชาชนทุกชีวิตในทุกพื้นที่มีความมั่นใจที่จะสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขโดยเร็วที่สุด

สารบัญ

3

เรื่องจากปาก

โครงการพืชน้ำแบบชุมชนมีส่วนร่วมในทุ่งหนองบัวบางรักทำ Best of the Best พลัสทุกครั้งที่ประชาชนมีส่วนร่วม

6

ชลประทานพาไป

เขื่อนลำปาว หาดสวรรค์ของคนกาฬสินธุ์

8

รายงานพิเศษ

อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำ จังหวัดอุดรธานี แหล่งเก็บกักน้ำเพื่อราษฎรผู้เสียสละ

10

บุคคลชลประทาน

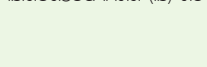
เรื่องเล่าแห่งความสุขของนายสมอ ศรี พันธ์จาน พัสดู กรมชลประทาน

12

เรื่องเล่าคนใช้น้ำ

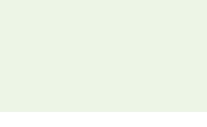
ไม่ได้รับน้ำจากเขื่อน 5 เดือน แต่เกษตรกรไม่เดือดร้อน เกล็ด (ไม่) สับ

14

กรมชลประทานกับการสนทนากับนาย กษ.

Disruptive Change : เกษตรไทยต้องเปลี่ยนโฉม

16

ชวนรู้เรื่องชลประทาน

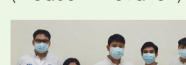
5 อ่างทอง เสริมความสมบูรณ์เติมน้ำต้นทุน ในลำน้ำชี

17

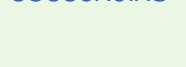
R.I.D 4.0

โครงการพัฒนาชุดอุปกรณ์วัดระดับน้ำในนาเปียกกลับแ่งรางวัลชนเหล็ก นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation)

18

รอบรู้ทั่วไทย

คณะผู้จัดทำ

เจ้าของ

กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์ 0 2241 0965 โทรสาร 0 2243 6926

ที่ปรึกษา

- นายประพิศ จันทร์มา อธิบดีกรมชลประทาน
- นายศักดิ์ศรี อยู่สุข รองอธิบดีฝ่ายบริหาร

บรรณาธิการอำนวยการ

- นายณัฐพล วุฒิจันทร์ เลขาธิการกรมชลประทาน

บรรณาธิการบริหาร

- นางสาวกนกนุช นวกุลจิตต์มน ผู้อำนวยการส่วนประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

- นายสันติภาพ ชุ่มมี หัวหน้าฝ่ายเผยแพร่

กองบรรณาธิการ

- นางสาวพินชลิ เปรมบุญต นักประชาสัมพันธ์
- นางสาวชิชาญา นวโชยเสนานักประชาสัมพันธ์
- นางสาวปาลิดา ภาวโรจน์ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
- นางสาวธันยพร สุวัจนพรพงศ์ นักประชาสัมพันธ์
- นางสาวรัตนพร ทองศรี นักประชาสัมพันธ์

ฝากข่าวประชาสัมพันธ์ได้ที่
ridnews2014@gmail.com

โครงการพัฒนาระบบชุมชนมีส่วนร่วม ในทุกหน่วยงานบางระกำ

Best of the Best พลัสบุคที่ประชาชนมีส่วนร่วม

กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นองค์กรอัจฉริยะที่มุ่งสร้างความมั่นคงด้านน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานตามศักยภาพของกลุ่มน้ำให้เกิดความสมดุล ไม่เพียงเท่านั้นตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กรมชลประทานได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน ซึ่งถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยสำคัญในการต่อยอดไปสู่การสร้างกระบวนการบริหารจัดการน้ำที่ยั่งยืนผ่านโครงการต่างๆ มากมาย

๕ ผู้ป็นประโยชน์ ณ บางระกำ

หนึ่งในโครงการสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน “โครงการผันน้ำแบบชุมชนมีส่วนร่วมในทุกหน่วยงานบางระกำ” เป็นโครงการที่เจ้าหน้าที่ชลประทานและประชาชน ร่วมกันแปลงวิกฤตให้เป็นโอกาส แปลงสภาพจากพื้นที่นากว่า 382,000 ไร่ ในอำเภอบางระกำ

ในช่วงเวลา 3-4 เดือนดังกล่าว กรมชลประทานได้ประสานความร่วมมือกับกรมประมงนำเอาพันธุ์ปลามาแจกให้ชาวบ้านไว้เพาะเลี้ยงเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัวพร้อมกันนี้ในช่วงก่อนฤดูกลไกตน้ำท่วมน้ำหลากจะมาถึงกรมชลประทานได้วางแผนให้เกษตรกรเร่งปลูกข้าวให้เร็วขึ้นจากเดือนพฤษภาคม มาปลูกในเดือนเมษายนพร้อมกับขอแก้ไขระเบียบการขึ้นทะเบียนการเพาะปลูกกับกรมส่งเสริมการเกษตร ให้สามารถเพาะปลูกเร็วขึ้น 1 เดือน และเก็บเกี่ยวให้เสร็จในกลางเดือนสิงหาคมหลังจากนั้นกรมชลประทานจะให้อำนาจแก่ประชาชนในการกำหนดกติกา บทลงโทษและตัดสินใจร่วมกันในการบริหารจัดการน้ำ

จากผู้ที่ได้รับการเยียวยาหลังน้ำท่วม ปัจจุบันเกษตรกรในทุ่งบางระกำ ได้รับการยกย่องให้เป็นผู้ปันประโยชน์แก่ส่วนรวมผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ความยากลำบากที่เคยมีได้จางหายไปจากทุ่งบางระกำ ชุมชนบางระกำมีความสุขกับการปรับวิถีคิดการบริหารจัดการน้ำ สามารถสร้างโอกาสและหารายได้ให้กับครอบครัว และยังช่วยภาครัฐประหยัดเงินเยียวยาได้กว่า 100 ล้านบาทต่อปี

๗ Best of the Best แห่งรางวัลเลิศรัฐ

ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจที่มีมาโดยตลอด ได้ส่งผลให้ในปีนี้กรมชลประทานและเกษตรกรจากทุ่งบางระกำ ในปี 2564 ได้รับรางวัล Best of the Best สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม ผ่านผลงานโครงการผันน้ำแบบชุมชนมีส่วนร่วมในทุ่งหนองน้ำบางระกำ ซึ่งเป็นรางวัลที่มีการดำเนินการหรือโครงการในระดับความร่วมมือ (Collaborate) และสร้างแนวปฏิบัติที่ดี จนพัฒนาเป็นต้นแบบที่กระตุ้นและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการเป็นบทพิสูจน์ของความสำเร็จแห่งปีในการทุ่มเทการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

รางวัลเลิศรัฐ ถือเป็นรางวัลแห่งความภาคภูมิใจของกรมชลประทาน ที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการขับเคลื่อนสู่องค์กรอัจฉริยะ ภายใต้แนวคิด “RID TEAM” แนวคิดที่มุ่งมั่นร่วมกันพัฒนากรมชลประทานให้เป็นองค์กรที่ดีไปด้วยกัน เพื่อให้ภารกิจงานชลประทานบรรลุตามเป้าหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและประชาชนอย่างยั่งยืน

“ผลสัมฤทธิ์ที่ปรากฏนั้น พบว่าเกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ทันก่อนน้ำท่วม นอกจากนี้ยังสามารถลดค่าใช้จ่ายต่างๆ... ทำให้เกษตรกรมีกำไรได้ 1,000 - 1,500 บาท”

๗ อีก 3 สุดยอดรางวัลเลิศรัฐแห่ง

นอกจากรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ในปี 2564 กรมชลประทานสามารถคว้ารางวัลเลิศรัฐมาได้อีก 3 รางวัล ได้แก่

1. รางวัลสาขาบริการภาครัฐ ระดับดี ประเภทนวัตกรรมบริการ ได้แก่ ผลงานสารควบคุมกำจัดผักตบชวาในทางน้ำ เป็นผลงานที่สำนักวิจัยและพัฒนากรมชลประทานได้ทำการศึกษาวิจัยหาวิธีดำเนินการควบคุมกำจัดผักตบชวา โดยการใช้สารกำจัดวัชพืชชีวภาพ (Bio herbicide) ที่นำมาใช้ควบคุมการระบาดของผักตบชวาในพื้นที่ชลประทานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดค่าใช้จ่าย และปลอดภัยต่อสภาพแวดล้อม

2. รางวัลสาขาบริการภาครัฐ ระดับดี ประเภทบูรณาการข้อมูลเพื่อการบริหาร ได้แก่ ผลงานระบบบูรณาการข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการน้ำ โดยเป็นการบูรณาการข้อมูลด้านการบริหารจัดการน้ำร่วมกันระหว่างกรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมอุตุนิยมวิทยา และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

3. รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ ระดับเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ ผลงาน “โครงการผันน้ำแบบชุมชนมีส่วนร่วมในทุ่งหนองน้ำบางระกำ” โดยนายสมศักดิ์ บ่องเขาย่อย ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานประตูละบายน้ำบางแก้ว

“รางวัลเกียรติยศนี้ก็เป็นสิ่งที่ผมภาคภูมิใจ ที่ได้ทำงานร่วมกันกับทางภาครัฐ เป็นความตั้งใจที่เราทำกับพื้นที่ให้พี่น้องประชาชนได้มีความสุข ประสบความสำเร็จในการทำเกษตร”

เขื่อนลำปาว หาดสวรรค์ ของคนกาฬสินธุ์

ชลประทานพาไปฉบับนี้ ขอนำทุกท่าน
มุ่งสู่อีสาน ณ เขื่อนลำปาว เขื่อนดินขนาดใหญ่
ที่สามารถเก็บกักน้ำได้ 1,980 ล้านลูกบาศก์เมตร
เป็นแหล่งน้ำสำคัญที่กรมชลประทานก่อสร้างขึ้น
สำหรับหล่อเลี้ยงชีวิตชาวจังหวัดกาฬสินธุ์
มาตั้งแต่ พ.ศ. 2511

เขื่อนลำปาวเป็นเขื่อนที่มีความสูงจากท้องน้ำ
33 เมตร สันเขื่อนยาว 7.8 เมตร กว้าง 8 เมตร

ตั้งอยู่ใน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอ
คำม่วง และอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
เก็บน้ำได้ 1,430 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อปิดกั้น
ลำน้ำปาวและห้วยยางที่บ้านหนองสองห้อง
ตำบลลำปาว บรรเทาอุทกภัย เป็นแหล่ง
เพาะเลี้ยงปลานิลในกระชังและเก็บกักน้ำไว้สำหรับ
การเกษตร รับผิดชอบดูแลโดยโครงการส่งน้ำและ
บำรุงรักษาลำปาว สำนักงานชลประทานที่ 6

๑ ขายหาดสวรรค์

สำหรับด้านการท่องเที่ยว เชื่อนลำปาวนับเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอันดับต้นๆ ของจังหวัดกาฬสินธุ์ มีจุดถ่ายภาพและเช็คอินอยู่บริเวณโดยรอบเขื่อนมากมาย เช่น “หาดดอกเกด” ซึ่งอยู่ริมฝั่งเขื่อนลำปาว ทางด้านทิศตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 25 ไร่ เดิมทีเป็นหาดสำหรับจอดเรือ แต่ต่อมาได้รับการพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ส่วนชื่อหาดคำว่า “ดอกเกด” นั้น ว่ากันว่ามาจากพื้นที่โดยรอบหาดจะมีต้นกระเกด ซึ่งเป็นพืชที่ชอบขึ้นในที่ชื้นแฉะหรือดินทรายชายทะเล จึงเป็นที่มาของคำเรียกขานกันว่า “หาดดอกเกด” ยิ่งในช่วงที่ออกดอกบานชูช่อ ก็จะส่งกลิ่นหอมฟุ้งจรจายไปทั่วชายหาด ชายหาดแห่งนี้จึงมักถูกเปรียบว่าเป็นชายหาดสวรรค์ของคนกาฬสินธุ์

๑ สะพานเชื่อมสัมพันธ์

นอกจากหาดสวรรค์แล้ว เหนือเขื่อนลำปาว ยังมี “สะพานเทพสุดา” สะพานข้ามน้ำจืดที่ยาวที่สุดในประเทศไทย กว่า 80 กิโลเมตร สร้างอยู่เหนือเขื่อนลำปาว เชื่อมระหว่างแหลมโนนวิเศษ อำเภอสหัสขันธ์ กับบริเวณเกาะมหาสาร อำเภอหนองกุงศรี เป็นสะพานถนน 2 ช่องจราจรที่ทำให้พี่น้องต่างอำเภอเชื่อมสัมพันธ์ถึงกันได้เร็วขึ้น ไม่เพียงเท่านั้นในช่วงเวลาดวงอาทิตย์กำลังจะใกล้ลับขอบฟ้า มักจะพบกลุ่มเพื่อน คนหนุ่มสาว หรือครอบครัวชวนกันมาถ่ายรูปเพิ่มเติมโมเมนต์แห่งความทรงจำที่ยังมีช่องว่างอยู่มากมาย บ้างก็เห็นภาพพ่อจูงมือลูก พี่สาวจูงมือน้องชาย เพื่อนสาวยกมือชู 2 นิ้ว ให้ช่างภาพหนุ่มๆ ลั่นชัตเตอร์ หนุ่มสาวอิงแอบแนบชิดชื่นชมสมอรากับทิวทัศน์สายน้ำเหนือเขื่อนที่ทอดยาวไกลสุดลูกหูลูกตา

ด้านการเดินทาง ไปยังเขื่อนลำปาวสามารถใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 213 (กาฬสินธุ์-มหาสารคาม) เมื่อถึงกิโลเมตรที่ 33-34 ให้เลี้ยวขวา หลังจากนั้นให้ตรงไปอีกประมาณ 26 กิโลเมตร ก็จะถึงจุดหมายของเรา ณ เขื่อนลำปาว

คำว่า “ดอกเกด” นั้น ว่ากันว่ามาจากพื้นที่โดยรอบหาดจะมีต้นกระเกด ซึ่งเป็นพืชที่ชอบขึ้นในที่ชื้นแฉะหรือดินทรายชายทะเล จึงเรียกขานกันว่า “หาดดอกเกด”

อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี จังหวัดอุดรธานี แหล่งเก็บกักน้ำ เพื่อราษฎรผู้เสียสละ

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี เกิดขึ้นจากความเดือดร้อนของราษฎรในเรื่องการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค จึงได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรีขึ้น เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่เสียสละพื้นที่ทำกินในการสร้างเขื่อนสิริกิติ์ เมื่อ พ.ศ. 2515

๑ ไม่ทรงทอดทิ้ง ราษฎรผู้เสียสละ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงมีความห่วงใยในความเป็นอยู่ของราษฎรผู้เสียสละพื้นที่ทำกินในการสร้างเขื่อนสิริกิติ์ เมื่อ พ.ศ. 2515

ได้ทรงติดตามพร้อมกับพระราชทานความช่วยเหลือมาโดยตลอด จากการหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี รัชกาลที่ 9 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตั้งแต่ พ.ศ. 2548 โดยจะมีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี พร้อมระบบผันน้ำ ระบบส่งน้ำ และอาคารประกอบ เพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้สำหรับการเกษตรของราษฎรในนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่านและพื้นที่ใกล้เคียง

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อแล้วเสร็จจะช่วยให้ราษฎรในเขตอำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี มีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

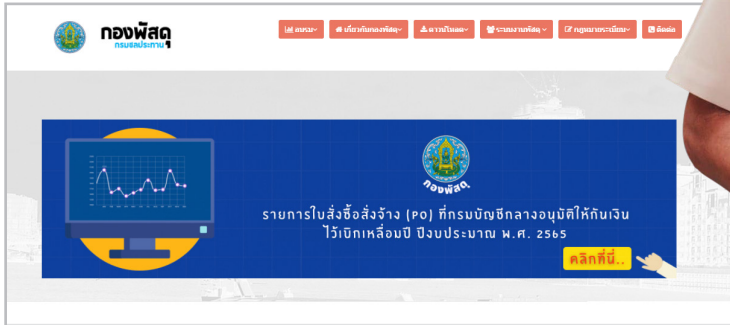
อย่างเพียงพอและทั่วถึง โดยครอบคลุมพื้นที่แล้งซ้ำซาก ในเขตตำบลน้ำหมัน และตำบลวังดิน อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ รวม 2,787 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 60 หมู่บ้าน โดยมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรในพื้นที่แปลงอพยพจากเขื่อนสิริกิติ์ ใน 4 ตำบลหลัก ได้แก่ ตำบลจริม ตำบลท่าปลา ตำบลหาดล้า ตำบลร่วมจิต และตำบลน้ำหมัน บางส่วน รวมถึงอีก 3 ตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ ได้แก่ ตำบลหาดจั่ว ตำบลบ้านด่าน และตำบลแสนตอ รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ 91,080 ไร่ ครอบคลุม 60 หมู่บ้าน โดยใช้น้ำทำการเกษตร 61.60 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี รวมถึงประโยชน์ในด้านการประมง การท่องเที่ยว และการเลี้ยงสัตว์

๑ สายธารแห่งชีวิต

ด้วยสายพระเนตรอันยาวไกลของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงเปรียบเสมือนสายธารแห่งชีวิตของชาวชุมชนอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยปัจจุบันกรมชลประทานที่สานต่อโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้เข้ามาพัฒนาความเจริญให้แก่คนในชุมชนในหลายๆ ด้าน ตั้งแต่การแนะนำวิธีสร้างรายได้ เช่น ส่งเสริมการแปรรูปน้ำพริก การเพาะเห็ดนางฟ้า การปลูกกล้วยน้ำว้า รวมถึงการปรับปรุงทัศนียภาพของสถานที่ให้กลายเป็นจุดเช็คอินสำคัญสำหรับนักท่องเที่ยว และชาวอุตรดิตถ์ในการเดินทางไปพักผ่อนหย่อนใจในสถานที่งดงามแห่งนี้

เรื่องเล่าแห่งความสุขของ นายสมอ คีรี พนักงานพัสดุ กรมชลประทาน

บุคคลชลประทานฉบับนี้ จะขอเชิญชวนท่านผู้อ่านร่วมกันส่งความสุขอันเป็นสุขที่ไม่ต้องปรุงแต่ง สุขที่เรียบง่าย สุขด้วยความพอดี และสุขจากความพอเพียง ความสุขทั้งหมดนี้ รวมอยู่ในตัวตนของลูกจ้างประจำชื่อ นายสมอ คีรี พนักงานพัสดุ ส 3 กองพัสดุ กรมชลประทาน เป็นความสุขที่เหมาะสมกับตัวตนที่เป็นอยู่

๑ สุกที่ 1 : ความทรงจำ

นายสมอ เล่าว่า พื้นเพของเขานั้นเป็นคนกรุงเทพมหานครโดยกำเนิด โดยมีความผูกพันกับกรมชลประทานมาตั้งแต่ยังเด็ก มีคุณแม่เป็นแม่ค้าขายของทั่วไปในโรงอาหารที่กรมชลประทาน ถนนสามเสน ส่วนคุณพ่อเสียชีวิตตั้งแต่สมัยยังจำความไม่ได้

“เท่าที่จำความได้ ผมผูกพันกับกรมชลประทานมาตั้งแต่วันวาน อาศัยอยู่ในบ้านพักของกรมชลประทาน วิ่งเล่นกับเพื่อนๆ รื่นราวดครวญเดียวกัน มีคุณแม่ขายของชำอยู่ที่นั่น แม่ปัจจุบันคุณแม่ผมเสียชีวิตแล้วแต่ภาพความทรงจำทั้งหมดยังทำให้ผมยิ้มได้เสมอ”

๒ สุกที่ 2 : แม่

แม่สมอจะเป็นลูกชายของแม่ค้า แต่แม่ค้าไม่ใช่อาชีพที่ต่ำต้อย เขาภูมิใจในตัวแม่ ผู้ที่เฝ้าฟูมฟักเลี้ยงดูเขาด้วยความรัก แม่ที่ส่งเสียเลี้ยงดูเขาจนจบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

“ผมภูมิใจในตัวคุณแม่ของผมที่ส่งเสียให้ผมจนถึง ระดับ ปวส. ซึ่งในเวลาต่อมาผมก็ใช้ความรู้ที่มีออกไปทำงานเพื่อหารายได้ส่งเสียตนเอง โดยทำงานด้าน Shipping ทั้งเดินเอกสารส่งสินค้าต่างประเทศ ขับมอเตอร์ไซด์ส่งของและรับของจากท่าเรือคลองเตย ทำงานทั้งวันเพื่อหาเลี้ยงตนเอง ส่งตนเองศึกษาในระดับที่สูงขึ้น จนจบระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต เมื่อ พ.ศ. 2546 และดูแลคุณแม่จนถึงวันที่ท่านจากโลกนี้ไป”

๓ สุกที่ 3 : โชคชะตา

สำหรับการมาทำงานในร้วกรมชลประทาน เหมือนเป็นโชคชะตาที่ถูกกำหนดไว้แล้ว เมื่อวันหนึ่งกรมชลประทานมีการเปิดสอบตำแหน่ง

ลูกจ้างประจำ ซึ่งเปิดรับเพียงตำแหน่งเดียว แต่ตัวเขาสอบได้อันดับที่ 2 ซึ่งตามหลักเกณฑ์แล้วจะไม่ได้รับการบรรจุ หากเหมือนทุกอย่างเป็นใจเมื่อผู้ที่สอบได้อันดับที่ 1 สละสิทธิ์ เขาจึงได้เข้ามาทำงานในกรมชลประทานตั้งแต่นั้นมา

“ได้เข้ามาทำงานในกรมชลประทาน โดยมิตำแหน่งแรกในกรมชลประทาน คือ ช่างฝีมือโรงงาน สังกัดกองพัสดุ ทำหน้าที่สร้างและซ่อมบำรุงโต๊ะเก้าอี้ทำงาน ที่เป็นงานไม้ทุกชนิด สำหรับผมแล้วคนเป็นงานช่างนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายต้องใช้ฝีมือและความละเอียดเป็นอย่างมากอย่างใดก็ตามก็ต้องให้ความรู้สึกลึกซึ้งมั่นคงเมื่อวางเอกสาร ส่วนเก้าอี้แล้วต้องไม่โยกไปมา เรียกว่าเป็นปัจจัยเล็กๆ ของการทำงาน คนที่นำไปใช้งานก็จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

๔ สุกที่ 4 : งานที่เหมาะสมกับความรู้

สมอ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งช่างฝีมือโรงงานอยู่ได้ไม่นาน ระหว่างนั้นภายในกองพัสดุ มีตำแหน่งพนักงาน

พัสดุที่กำลังวางอยู่ สมอจึงใช้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมาเทียบคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ ซึ่งตัวเขาเองก็มองว่างานลักษณะนี้น่าจะเหมาะกับความรู้ความสามารถที่ตัวเขามีอยู่จากนั้นก็ได้ทำงานด้านนี้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันเข้าสู่ปีที่ 35 แล้ว

ตั้งแต่ พ.ศ. 2529 จนถึงปัจจุบันกว่า 35 ปีที่ทำงานให้กับกรมชลประทาน สมอระลึกอยู่เสมอว่า งานของกองพัสดุเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อน เพราะในทุกๆ วัน เขาและเพื่อนร่วมงานท่านอื่นๆ จะต้องมีความรับผิดชอบที่ตึงมั่นไปกับงานเอกสารกองโต ยกตัวอย่าง ในแต่ละปีนั้นกรมชลประทาน จะมีทั้งงานสร้างอ่างเก็บน้ำ สร้างฝาย และงานจัดซื้อจัดจ้างประเภทอื่นๆ อีกมากมาย ดังนั้นกองพัสดุจึงต้องมีการจัดเก็บเอกสารที่ง่ายต่อการนำมาหยิบใช้งาน นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ตรวจแบบ เช่น ชี้อตรงกับสเปกหรือไม่ แบบถูกต้อง ครบถ้วนหรือไม่

จากคำอธิบายข้างต้น จะพบว่าหน้าที่พนักงานพัสดุเป็นงานปิดทองหลังพระโดยแท้จริง คนส่วนใหญ่มักเข้าใจว่างานพัสดุเป็นงานที่ไม่สำคัญ เป็นงานเล็กๆ น้อยๆ แต่ความเป็นจริงคืองานที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเอกสารสำคัญของทางราชการ ไม่ว่าจะเป็นเอกสารในลักษณะของกระดาษ ไฟล์งานในคอมพิวเตอร์ หรือแม้แต่วัตถุสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ล้วนแล้วแต่ต้องใช้ผู้ที่มีความชำนาญในการจัด

ลำดับที่เป็นระเบียบ เพื่อให้ง่ายต่อการจัดการ นำมาใช้ได้ตลอดเวลา ต้องไม่หายหรือตกหล่น แต่ต้องครบถ้วนสมบูรณ์อยู่เสมอ

๑ สุกที่ 5 : ผลงานเด่นไม่มี มีแต่งานที่ดี

เมื่อทีมงานตั้งคำถามถึง ผลงานเด่นของสมอว่ามีอะไรจะนำเสนอบ้าง และสิ่งใดที่คิดว่าเป็นเหตุผลที่ทำให้เขาได้รับรางวัลลูกจ้างประจำดีเด่นระดับกรม ปี 2563 สมอตอบทันทีว่า

“ผลงานเด่นๆ ของผมนั้นไม่มีหรอกครับ มีแต่การจะทำให้ทุกงานเป็นงานที่ดีที่สุดเพราะเมื่อเรามีงานประจำที่ดีเราต้องทำงานให้ไม่มีข้อผิดพลาด ยกตัวอย่างเมื่อหัวหน้างานต้องการเอกสารสักชิ้น อาจจะเป็นเอกสารที่ย้อนหลังไป 3-4 ปี เราก็ต้องจัดหามาให้อย่างรวดเร็วที่สุดโดยไม่ข้อผิดพลาดใดๆ ทั้งสิ้น ส่วนเหตุผลที่ทำให้ผมได้รับรางวัลลูกจ้างประจำดีเด่นก็มาจากการเนื่องงานทั้งหมดที่ทำมา”

๑ สุกสุดท้าย : ดีที่สุด เพื่อไม่มีจุดตำหนิ

อีกหนึ่งข้อสงสัย ที่จะต้องถามถึงสาเหตุว่า ในเมื่อเขามีวุฒิในระดับปริญญาตรี อีกทั้งยังมีความรู้ความชำนาญในการทำงานให้กรมชลประทานมาหลายปี แต่เพราะเหตุใด เขาจึงไม่สอเปลี่ยนลำดับตนเองให้เป็นข้าราชการ เพื่อความมั่นคงในหน้าที่การงานที่สูงขึ้น โดยสมอให้เหตุผล ที่น่าประทับใจว่า

“ผมมีคติประจำใจอยู่ข้อหนึ่ง คือ ทำวันนี้ให้มันดีที่สุด เพื่อให้ไม่มีใครตำหนิเราได้ สิ่งนี้เป็นสิ่งเตือนใจผมว่าไม่ว่าเราจะอยู่ในสถานะใด ไม่ว่าเราจะอยู่ในตำแหน่งไหน ขอให้เราตั้งใจอย่างเต็มที่ ไม่ทะเยอทะยาน พอใจในสิ่งที่เป็นอย่างนี้ เตรียมร่างกายให้พร้อมอย่างสม่ำเสมอไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่มีภรรยาที่น่ารัก เมื่อเลิกงานหากมีเวลา ก็จะเล่นกีฬาเบาๆ หรือดาร์ต เมื่อมีร่างกายที่พร้อมมีใจที่มุ่งมั่น และบ่มเพาะจิตใจให้พอใจต่อสิ่งที่เป็นอย่างนี้ในปัจจุบันความสุขจะหมุนอยู่รอบตัวเรา และชีวิตเราจะมีความสุข” สมอทิ้งท้าย ด้วยรอยยิ้มที่อึมเฒด้วยความสุข

**ผลงานเด่นๆ ของผมนั้น
ไม่มีหรอกครับ
มีแต่การจะทำให้ทุกงาน
เป็นงานที่ดีที่สุด**

• อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำเขียวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ไม่ได้รับน้ำจากเขื่อน 5 เดือน แต่เกษตรกรไม่เดือดร้อน **เคล็ด (ไม่) ลับ**

จากกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานรักษ่อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำเขียวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การมีแหล่งน้ำต้นทุนที่เพียงพอหาใช่ความยั่งยืนทางด้านน้ำที่แท้จริง หากแต่การมีความรู้และรู้จักการนำทรัพยากรน้ำที่มีอยู่จำกัดไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่างหากที่จะนำพาความยั่งยืนที่แท้จริงมาให้ เช่นเดียวกับกับเกษตรกรจากกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานรักษ่อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำเขียวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคลองท่อมใต้ อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ เมื่อวันหนึ่งกลับต้องพบกับบททดสอบสำคัญในสถานการณ์ขาดแคลนน้ำจากแหล่งต้นทุน

ชั่วคราว และเขาจะมีวิธีการแก้ไขปัญหายังไง ไปศึกษากัน

๑ อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำเขียวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นายยุโสภ ชนานใต้ รองประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานรักษ่อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำเขียวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เล่าว่า กลุ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2555 จากสาเหตุเพราะเกษตรกรขาดความรู้ด้านการบริหารจัดการน้ำ ทำให้อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำเขียวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำต้นทุน

ที่มีความจุ 7.3 ล้านลูกบาศก์เมตรนั้นไม่เพียงพอกับความต้องการทำการเกษตรและการอุปโภคบริโภค

“อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำเขียวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแหล่งน้ำให้กับการประปาอำเภอลำทับคลองท่อม รวมทั้งพื้นที่เพาะปลูก ประมาณ 3,660 ไร่ แต่หลายปีต่อมาเมื่อความต้องการใช้น้ำมากขึ้น ประกอบกับชาวบ้านไม่มีความรู้ด้านการบริหารจัดการน้ำจึงทำให้บางบ้านได้รับน้ำไม่เพียงพอ”

๑ การบริหารจัดการน้ำแบบ การประปา

ภายหลังจากมีการรวมกลุ่มพบว่า สมาชิกในกลุ่มซึ่งมีประมาณ 337 คน มีพื้นที่ในการใช้น้ำประมาณ 4,200 ไร่ ซึ่งเป็นจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นจากเดิม เกือบกว่า 600 ไร่ จึงได้มีการ จัดประชุมสร้างองค์ความรู้และ ได้ข้อสรุปว่า กลุ่มนั้นจะมีการบริหารจัดการน้ำแบบการประปา โดยเรียก เก็บค่าน้ำหน่วยละ 5 บาท เป็น ข้อตกลงที่เกษตรกรยอมรับร่วมกัน

“จุดเด่นของวิธีการดังกล่าว คือ เกษตรกรใช้น้ำเท่าไร ก็ต้องจ่าย ค่าน้ำตามเท่านั้น เพราะฉะนั้น จะต้องเกิดการคำนวณปริมาณน้ำ ที่จะใช้และค่าใช้จ่ายอย่างถี่ถ้วน เป็นวิธี ที่ได้รับผลตอบแทนที่ดี เพราะทำให้ เกษตรกรเกิดการวางแผนน้ำ เปิดใจ ที่จะเรียนรู้วิธีการประหยัดน้ำ เช่น การน่านวัตกรรมสปริงเกอร์หรือ ระบบน้ำหยดมาใช้ การปลูกพืช ใช้น้ำน้อย หรือการปลูกผักสวนครัว ไว้เก็บกิน เมื่อมีเหลือก็นำไปจำหน่ายต่อ สร้างรายได้ เป็นต้น”

• ยูโสบ ขนานใต้

๒ ทบทวนที่แท้จริง

พฤษภาคม 2564 การทดสอบ การรวมกลุ่ม ก็ได้เริ่มต้นขึ้น เมื่อโครงการชลประทานกระบี่ ประกาศว่าจะมีการปรับปรุงท่อส่งน้ำ และขุดลอกอ่างเก็บน้ำใหม่ โดยจะ แล้วเสร็จประมาณปลายเดือนตุลาคม 2564 จึงทำให้พื้นที่ตำบลคลองท่อมได้ ซึ่งแต่เดิมเป็นพื้นที่ประสบปัญหา ภัยแล้งมาตั้งแต่อดีต อาจต้องรับ ผลกระทบอีกเป็นการชั่วคราว ด้วย สาเหตุการหยุดส่งน้ำระหว่างที่มีการ ปรับปรุงก่อสร้าง

“หากเป็นเมื่อก่อน พ.ศ. 2555 เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ เราจะต้อง ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ อย่างแน่นอน แต่ปัจจุบันเรามีความรู้ เรื่องการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ แล้ว เราจึงมีการเตรียมการขุดสระ ไว้รองรับน้ำจากอ่างเก็บน้ำ และ เมื่อน้ำมีปริมาณลดลง เราก็ยังได้นำฝน มาเติมให้จนเต็ม ควบไปกับการใช้ ระบบประปาบาดาลสูบน้ำขึ้นมา ใช้ประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค”

• สราวุธ จันทิปะ

• สระน้ำสำรอง ทำเกษตรแบบผสมผสาน

• การใช้น้ำอย่างประหยัด

ท้ายนี้ นายยูโสบ ได้เปิดเผย ความในใจส่วนตัวว่า อยากให้เกษตรกร ทุกคนให้ความสำคัญกับการบริหาร จัดการน้ำ เมื่อเกิดปัญหาก็ให้หันมา พุดคุยกัน ร่วมมือและสามัคคีกัน ลดการทะเลาะเบาะแว้ง และเขายัง น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ ของรัชกาลที่ 9 ที่พระราชทาน อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำเขียวอันเนื่องมาจาก พระราชดำริมาให้ทำให้เกษตรกรตำบล คลองท่อมได้ มีน้ำใช้ตลอดทั้งปี

รวมทั้งขอขอบคุณนายศราวุธ จันทิปะ หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและ บำรุงรักษาที่ 3 โครงการชลประทาน กระบี่ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทุกคน ที่รับฟังและช่วยแก้ปัญหา โดยตลอด เพราะต่อให้มีน้ำมาก แต่หากไม่มีทีมงานที่ดีไม่มีความรู้ เรื่องการบริหารจัดการที่ดี ก็ทำให้น้ำนั้นไม่มีเพียงพอได้

Disruptive Change : เกษตรกรไทยต้องเปลี่ยนโฉม

วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2564 ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานการประชุมสัมมนาวิชาการ “Disruptive Change : เกษตรไทยต้องเปลี่ยนโฉม” พร้อมปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” โดยมีดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายวิทยา แก้วมี ผู้อำนวยการกองแผนงาน เป็นผู้แทนกรมชลประทาน พร้อมด้วยผู้แทนจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภาคเอกชน

สถาบันการศึกษาเกษตรกรและผู้แทน Startup เข้าร่วมประชุมผ่านระบบ ZOOM Meeting เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนมุมมองและเสนอแนะแนวทางการปรับเปลี่ยนในด้านเศรษฐกิจการเกษตรและธุรกิจการเกษตรของไทย ณ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำหรับการสัมมนาในครั้งนี้มุ่งหวังให้มีการผลักดันให้เกษตรกรไทยสามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างมั่นคงและหลุดพ้นจากความยากจน โดยเน้นแนวทางการดำเนินการในทุกมิติ ยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทุกด้าน

พัฒนาให้เป็นเกษตรกรรมมืออาชีพ พัฒนาฐานข้อมูล Big Data เชื่อมโยงการทำงานระหว่างศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กับศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) ให้เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) สร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับ นำกรอบแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy: BCG Economy) มาใช้ในการพัฒนาการส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรหรือผู้ประกอบการ Startup เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers)

ด้านการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มุ่งสร้างมูลค่าเพิ่มและตอบโจทย์รูปแบบการบริโภคในอนาคต (Future Food) และอาหาร เพื่อสุขภาพ (Functional Food) สินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เช่น สมุนไพร แผลงเศรษฐกิจ สินค้าโปรตีนจากพืช (Plant Based) และพลาสติกชีวภาพ เป็นต้น รวมถึงสร้างความสมดุลด้วยการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภายใต้หลัก ตลาดนำการผลิต เพื่อแก้ปัญหาสินค้าล้นตลาดและราคาสินค้าตกต่ำ พัฒนาระบบโลจิสติกส์และช่องทางการตลาดให้หลากหลาย และสิ่งสำคัญคือสร้างภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร โดยมีระบบประกันภัยพืชผลและการให้ความช่วยเหลือเมื่อเกษตรกรประสบภัยพิบัติต่างๆ อย่างครอบคลุมด้วยเช่นกัน

ทั้งนี้ ในช่วงของการเสวนา หัวข้อ “Disruptive Change: เกษตรไทยต้องเปลี่ยนโฉม” ได้รับเกียรติจากคณะวิทยากร ประกอบด้วย นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา นายกสมาคมเศรษฐศาสตร์เกษตรแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ รศ.ดร.วิชณุ อรรถวานิช คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นางสาวผกากาญจน์ ภู่วุฒตาล กรรมการ บริษัท ผกากาญจน์ จำกัด นายสมิต ทวีเลิศนิธิ กรรมการผู้จัดการ บริษัท นิธิฟู้ดส์ จำกัด เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนมุมมองและข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ไปจนถึงเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร ในมิติของวิทยากรจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อพลิกโฉมภาคเกษตรไทย ให้เท่าทันกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

5 อ่างพอง เสริมความสมบูรณ์ เติมน้ำต้นทุน ในลำน้ำชี

ลุ่มน้ำชีเป็นลุ่มน้ำสายหลักในการบริหารจัดการน้ำของสำนักงานชลประทานที่ 6 กรมชลประทาน มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 30.92 ล้านไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 13 จังหวัด โดยแบ่งการบริหารจัดการน้ำออกเป็น 20 ลุ่มน้ำย่อย ซึ่งแต่ละลุ่มน้ำย่อยมีการบริหารจัดการน้ำและแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำ ตามศักยภาพของแต่ละลุ่มน้ำ

สำหรับกลุ่มลุ่มน้ำชีตอนบน ประกอบด้วย 3 ลุ่มน้ำย่อย คือ ลุ่มน้ำชีตอนบน ลุ่มน้ำลำสะพุง และลุ่มน้ำลำกระเจียน มีพื้นที่ลุ่มน้ำรวมประมาณ 2.6 ล้านไร่ จากลักษณะภูมิประเทศที่มีความเหมาะสมในการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ กรมชลประทานจึงทำการขับเคลื่อนโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดกลางในพื้นที่ลุ่มน้ำชีตอนบน จังหวัดชัยภูมิ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่

เมื่อการดำเนินงานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำทั้ง 5 แห่ง แล้วเสร็จ ใน พ.ศ. 2567 จะสามารถเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักในกลุ่มลุ่มน้ำชีตอนบน จากเดิม 200 ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มขึ้นเป็น 440 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน ในพื้นที่ต้นน้ำชีเกิดประสิทธิภาพสามารถตัดยอดน้ำช่วยลดปริมาณน้ำหลากที่จะไหลลงลำน้ำชีบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มต่ำสองฝั่งลำน้ำชี ในเขตพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดขอนแก่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงในช่วงฤดูแล้งสามารถสนับสนุนน้ำต้นทุน สำหรับการอุปโภคบริโภคและการเกษตรในพื้นที่ลุ่มน้ำชีตอนบน รวมถึงพื้นที่ตอนล่าง ซึ่งจะช่วยในการสูบน้ำของสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าแบบแพลอยตามลำน้ำชี ตั้งแต่ต้นลำน้ำชี (จังหวัดชัยภูมิ) จนถึงหน้าเขื่อนชนบท (จังหวัดขอนแก่น) สร้างความมั่นคงด้านน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำชีได้อย่างยั่งยืน

1 อ่างเก็บน้ำ โปร่งขุนเพชร อ.หนองบัวระเหว ความจุ 43.7 ล้าน ลูกบาศก์เมตร	2 อ่างเก็บน้ำ ลำสะพุง อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ อ.หนองบัวแดง ความจุ 46.9 ล้าน ลูกบาศก์เมตร	3 อ่างเก็บน้ำ ลำน้ำชี อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ อ.บ้านเขว้า ความจุ 70.21 ล้าน ลูกบาศก์เมตร	4 อ่างเก็บน้ำ พระอาจารย์อ้อ อ.ซับใหญ่ ความจุ 33.45 ล้าน ลูกบาศก์เมตร	5 อ่างเก็บน้ำ ลำเชียง อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ อ.หนองบัวแดง ความจุ 45.17 ล้าน ลูกบาศก์เมตร
--	---	---	---	--

โครงการพัฒนา ชุดอุปกรณ์วัดระดับน้ำ ในนาเปียกสลับแห้ง รางวัลชนะเลิศ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation)

อีก 1 รางวัลและความภาคภูมิใจจากสำนักวิจัยและพัฒนา ผลงานจาก นายฐิตายุ แสงทับทิม สำนักวิจัยและพัฒนา กับโครงการพัฒนาชุดอุปกรณ์วัดระดับน้ำในนาเปียกสลับแห้ง ที่ส่งให้ได้รับรางวัลชนะเลิศ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) ปี 2564 นวัตกรรมที่ช่วยเอื้อประโยชน์และลดขั้นตอนการทำงานให้แก่พี่น้องเกษตรกร

โดยนายฐิตายุ แสงทับทิม เล่าถึงแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานขึ้นนี้ว่า ก่อนการคิดค้นและผลิตชุดอุปกรณ์ดังกล่าว ทางสำนักวิจัยและพัฒนา ได้มีการเรียนรู้และเก็บข้อมูลร่วมกับกรมการข้าวโดยการลงไปภาคสนามเพื่อสังเกตการณ์และเฝ้าติดตามการบริหารจัดการน้ำในนาข้าวผ่านท่อเพื่อวัดระดับน้ำด้วยสายตาและจากภาคสนาม จึงเกิดแนวความคิดว่า ถ้าการบริหารจัดการ

น้ำในนาข้าวนี้ สามารถลดขั้นตอนในส่วนของเกษตรกรที่ต้องเข้ามาตรวจเช็คระดับน้ำในนาข้าวทุกๆ ช่วงเวลาของวัน โดยชุดอุปกรณ์วัดระดับน้ำในนาข้าวที่สามารถแจ้งเตือนค่าระดับน้ำโดยอัตโนมัติ จะเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรได้เป็นอย่างมาก

ด้วยแรงบันดาลใจข้างต้น จึงนำมาซึ่งการริเริ่มคิดค้นชุดอุปกรณ์วัดระดับน้ำในแปลงนาพร้อมการแจ้งเตือนผ่าน Lines Application โดยหลักการทำงานนั้น ใน 1 วัน ชุดอุปกรณ์จะมีการแจ้งเตือนข้อมูล 4 ครั้ง และทุกๆ ครั้งที่ทำการแจ้งเตือนข้อมูล ชุดข้อมูลจะถูกบันทึกไปยัง Server ของหน่วยงาน ที่ต้องใช้ข้อมูลในการปฏิบัติงาน เช่น สถานีทดลองการใช้น้ำชลประทาน กรมการข้าว หรือสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าว และหน่วยงานสามารถนำข้อมูลนั้นไปปฏิบัติงานต่อไป

สำหรับการปฏิบัติงานโครงการพัฒนาชุดอุปกรณ์วัดระดับน้ำในนาเปียกสลับแห้ง นับว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เป็นผลงานที่นายฐิตายุ แสงทับทิม ยอมรับว่าได้จากการร่วมมือร่วมใจกันของทีมงาน โดยการกระจายงาน แบ่งปริมาณงานให้ทุกๆ คนในทีมไปดำเนินการ อีกทั้งการไปปฏิบัติงานภาคสนามยังได้รับความช่วยเหลือในด้านข้อมูลงานวิจัยจากเจ้าหน้าที่ประจำสถานีตลอดจนการอำนวยความสะดวกในเรื่องของชุดอุปกรณ์เพื่อการดำเนินการวิจัยต่อไป

รอบรู้ทั่วไทย

1 โครงการชลประทานชุมพร ร่วมกิจกรรมวันรักต้นไม้ประจำปีของชาติ พ.ศ. 2564

วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2564 นายณพล มีวิเศษ ผู้อำนวยการโครงการชลประทานชุมพร พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ ร่วมกิจกรรมวันรักต้นไม้ประจำปีของชาติ พ.ศ. 2564 เนื่องในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ และเป็นการสร้างจิตสำนึกให้เกิดความรัก ความหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ของชาติ ณ บริเวณคันคลองประตูละบายน้ำสามแก้ว (ใหม่) และบริเวณคันคลองประตูละบายน้ำสามแก้ว (เก่า) โครงการชลประทานชุมพร ตำบลนาชะอัง อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร

2

สำนักงานชลประทานที่ 17 กวดลองเครื่องผลักดันน้ำในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2564 นายเฉลิมชัย ตรินรินทร์ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 17 มอบหมายให้นายสหรัฐ เงินสง่า ผู้อำนวยการส่วนเครื่องจักรกลสำนักงานชลประทานที่ 17 และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการทดลองเครื่องผลักดันน้ำ เตรียมความพร้อมรับสถานการณ์อุทกภัย ปี 2564/2565 ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสามารถเข้าช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้ทันท่วงที หากเกิดสถานการณ์ฝนตกหนักในพื้นที่

3

โครงการชลประทานลำปางประชุมชี้แจง ก่อนดำเนินงานโครงการสถานีสูบน้ำ ด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำ บ้านแม่เวเด่นชัย

วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2564 นายปวิณ พลະชัย หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 5 โครงการชลประทานลำปาง พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ในสังกัด จัดประชุมชี้แจงก่อนดำเนินงาน โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำบ้านแม่เวเด่นชัย พื้นที่ชลประทาน 1,800 ไร่ ตำบลแม่เว อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนงานการดำเนินการก่อสร้างโครงการให้กับกลุ่มผู้ใช้น้ำได้รับรู้ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เว กำนันตำบลแม่เว ผู้อำนวยการกองช่าง และกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่เข้าร่วมประชุม ณ ศาลาอเนกประสงค์ บ้านแม่เวเด่นชัย หมู่ที่ 5 ตำบลแม่เว อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

4

สำนักงานชลประทานที่ 4 ประชุมคณะกรรมการโครงการสมาชิก วุฒิสภาประชาชน จังหวัดตาก

วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2564 ดร.ชิตชนก สมประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 4 พร้อมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุม คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ในพื้นที่จังหวัดตาก เป็นการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสะท้อนข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะไปสู่การแก้ไขโดยอาศัยกลไกของวุฒิสภารวมทั้งการติดตามความคืบหน้าเรื่องการบริหารจัดการเรื่อง การเกษตรและเรื่องน้ำของจังหวัดตาก ณ ห้องประชุม เทอเรสภูแก้ว เขื่อนภูมิพล อำเภอสามเงา จังหวัดตาก

5

สำนักงานชลประทานที่ 6 นำเครื่องจักร - เครื่องมือ เข้าดำเนินการอุดรอยรั่วพังกันน้ำของท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด

วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2564 นายจรัสศักดิ์ มงคลสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโครงการชลประทานร้อยเอ็ด นายอนันต์ศักดิ์ แยมชื่น ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชีกลาง สำนักงานชลประทานที่ 6 สั่งการให้เจ้าหน้าที่นำเครื่องจักร - เครื่องมือ พร้อมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เข้าดำเนินการอุดรอยรั่วพังกันน้ำของท้องถิ่น บริเวณ บ้านคุยค้อ หมู่ที่ 17 ตำบลดินดำ อำเภोजงหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยร่วมกันสนับสนุนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำจากแม่น้ำชีล้นตลิ่งไหลท่วมพื้นที่ทางการเกษตร ช่วยลดผลกระทบความเสียหายจากน้ำท่วมกว่า 170 ไร่

ขอเชิญร่วมประกวดออกแบบ

LOGO

120 ปี กรมชลประทาน

ภายใต้แนวคิด : 12 ทศวรรษแห่งความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการพัฒนาแหล่งน้ำ
การบริหารจัดการน้ำ และการบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ เพื่อประโยชน์สุขของ
พี่น้องเกษตรกรและประชาชนชาวไทย

หลักเกณฑ์การประกวด

1. ตราสัญลักษณ์ (LOGO) ตรงตามหัวข้อที่กำหนด สื่อถึงกรมชลประทาน มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่ลอกเลียนแบบ
2. รูปแบบตราสัญลักษณ์ (LOGO) ต้องมีการอธิบายแนวคิดในการออกแบบ
3. ส่งผลงานเข้าประกวดได้เพียงคนละ 1 ชิ้นงาน ออกแบบโดยใช้โปรแกรม Illustrator หรือ Photoshop เท่านั้น พร้อมกรอกแบบฟอร์มและแนบไฟล์งาน ประกอบด้วย ไฟล์งานสกุล .ai หรือ .psd, ไฟล์ภาพสกุล .png และ .jpg ทั้งนี้ ทางคณะกรรมการฯ สามารถนำมาแก้ไข ดัดแปลง และประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสม
4. ผลงานที่ได้รับรางวัลถือเป็นลิขสิทธิ์ของกรมชลประทาน
5. ผลงานที่ส่งเข้าประกวดแล้วจะไม่ส่งคืน ไม่ว่าจะได้รับรางวัลหรือไม่ก็ตาม
6. การตัดสินของคณะกรรมการฯ จัดทำหนังสือที่ระลึกครบรอบ 120 ปี กรมชลประทาน ถือเป็นที่สุดและอุทิศให้มีได้

คุณสมบัติผู้เข้าแข่งขัน

ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ
ทุกระดับของกรมชลประทาน

ส่งผลงานเข้าประกวดได้ทาง
Email : 120year.rid@gmail.com

ส่งผลงานเข้าประกวดได้
ตั้งแต่วันนี้ ถึง
30 ธันวาคม 2564

ดาวน์โหลด
แบบฟอร์ม
ที่นี่

ชิงเงินรางวัล
3,000 บาท
พร้อมประกาศเกียรติคุณ
จำนวน 1 รางวัล